

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 1091 של הממשלה מיום 06.02.2022.

תכנית לאומית להתמודדות עם שריפות יער, חורש ושטחים פתוחים

1091.

מ ח ל י ט י ס, במטרה לצמצם נזקי שריפות יער, חורש ושטחים פתוחים, לשפר את מוכנות היישובים סמוכי יער וחורש, להגנתם מפני דליקות יער וחורש, לשמור ולהגן על ביטחון הציבור, הטבע והרכוש, ולנוכח שינויי האקלים המהווים אתגר עולמי ולאומי והמביאים להחרפה באירועי מזג אוויר קיצון ולהתארכות עונת השריפות, לקדם את התכנית כדלקמן:

1. **הקמת צוות ייעודי** - להקים צוות ייעודי משותף בראשות מנכ"ל משרד הפנים ומנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, שיפעל לגיבוש ולביצוע תכנית לאומית להגנה על יישובים ומוסדות ציבור בסיכון מוגבר לשריפות באמצעות הקמת אזורי חיץ (להלן: "הצוות הייעודי").

א. בצוות הייעודי יהיו חברים מנכ"לי המשרדים וגופי הממשלה הבאים או נציג מטעמם: משרד ראש הממשלה, המטה לביטחון לאומי, המשרד להגנת הסביבה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, הרשות הארצית לכבאות והצלה, רשות חירום לאומית (רח"ל), הרשות הממשלתית למים וביו, רשות מקרקעי ישראל, אגף התקציבים במשרד האוצר, החשב הכללי במשרד האוצר ורשות הטבע והגנים. כמו כן, בהתאם לנושאים שידונו בצוות, יוזמנו ראש קק"ל, נציגי הגופים המייצגים את מרבית הרשויות המקומיות ונציגים נוספים בהתאם לצורך.

ב. יובהר, כי המשרד לביטחון הפנים יוביל את עבודת הצוות בהיבטים המקצועיים ומשרד הפנים יוביל וינהל את מנגנון ההקצאה והבקרה התקציבית מול הרשויות המקומיות.

ג. הצוות הייעודי ידווח לשרת הפנים ולשר לביטחון הפנים אחת לחצי שנה על התקדמות הביצוע של התכנית הלאומית.

2. **גיבוש התכנית הלאומית להקמה ולתחזוקת אזורי החיץ** –

מזכירות הממשלה

א. להנחות את הצוות הייעודי לגבש בתוך 45 יום תכנית רב שנתית להקמה ולתחזוקת אזורי חיץ על בסיס עבודת המטה הבין-ארגונית שהובלה על ידי המטה לביטחון לאומי והאזורים אשר מופו במסגרתה כמפורט בנספח 1 שבסיפה להחלטה (להלן: "התכנית הלאומית"), לרבות קביעת מנגנוני תכנון, מעקב ובקרה, שיתמכו ביישום התכנית, ולשם כך יהיה רשאי הצוות להקצות מתקציבי התכנית הקיימים בהחלטה.

ב. כשלב ראשון יוקצו 65 מלש"ח בשנים 2022-2026, בהתאם לפריסה כדלקמן:

שנה/מקור	2022	2023	2024	2025	2026
	(מלש"ח)	(מלש"ח)	(מלש"ח)	(מלש"ח)	(מלש"ח)
המשרד לביטחון פנים	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
משרד הפנים	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
משרד החקלאות	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
המשרד להגנת הסביבה	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
הקרן לשטחים פתוחים (*)	7	7	7	7	7
סה"כ	13	13	13	13	13

(*) להנחות את יו"ר הקרן לפנות להנהלת הקרן לשטחים פתוחים בבקשה להקצאה של 35 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2026, עבור מימון התכנית הלאומית, וזאת בכפוף לנוהלי הקרן ולכל דין.

ג. להנחות את הממונה על התקציבים במשרד האוצר ואת מנכ"ל משרד ראש הממשלה לגבש הצעה להרחבת המענה להקמת אזורי החיץ בשטחים מוניציפליים או גליליים, בשים לב לתוכנית הלאומית בסעיף 2(א) לעיל ולהביאה לאישור הממשלה. יובהר כי יישום התכנית הלאומית, למעט הפיילוט שבסעיף 4(א), כפוף לקבלת החלטת הממשלה כאמור.

- ד. התכנית תקבע את סדרי העדיפויות לביצוע, הגופים המבצעים ואת מפרט קווי החיץ, על בסיס טיוטת התקנות והכללים לקווי חיץ שהומלצה בעבודת המטה שהוביל המטה לביטחון לאומי, ובכלל זה תתייחס להיבטי תחזוקת אזורי החיץ כאמור בסעיף 3.
- ה. תקציב שהוקצה במסגרת התכנית הלאומית שלא ינוצל בשנה אחת יועבר לשנה שלאחריה בתיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר. כמו כן, הצוות יוכל להקדים או לאחר את מועד הקצאת התקציב מסעיף א' בין השנים 2022-2026, באישור אגף התקציבים במשרד האוצר.
- ו. בהתאם לסעיף 40א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ולצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40א לחוק האמור, יקצו המשרדים המפורטים בטבלה מתקציבם את הסכום הנדרש לצורך מימון העלות הכרוכה ביישום החלטה זו.
- ז. למען הסר ספק, התוכנית הלאומית המובאת בסעיף 2 אינה כוללת ביצוע ותחזוקת אזורי חיץ בקרקעות קק"ל.

3. תחזוקת אזורי החיץ –

- א. לקבוע כי הקמת כל אזור חיץ מותנית בקבלת התחייבות לתחזוקתו על ידי הרשות המקומית או רשות הטבע והגנים או גורם רלוונטי אחר שהתחייב לכך והכול לפי העניין.
- ב. להנחות את הצוות הייעודי לגבש בתוך 45 ימים מודל להבטחת תחזוקת אזורי חיץ עבור הפיילוט שבסעיף 4(א).
- ג. להנחות את הצוות הייעודי לגבש מודלים שונים להבטחת תחזוקת אזורי חיץ, לרבות באמצעות רעייה, שיתבססו על הפיילוט שבסעיף 4(א).
- ד. במסגרת גיבוש המודלים כאמור בסעיף ג', יוכל הצוות הייעודי לשקול על פי העניין להציע לממשלה להחליט על הסטת תקציבים לטובת תחזוקת אזורי חיץ ממקורות החלטות ממשלה שהתקבלו בשנים 2021-2022, שעניינן תכניות פיתוח רב שנתיות לאזורים או יישובים, אשר כוללות יישובים שיוקמו בהם אזורי חיץ לפי החלטה זו. הצעה כאמור להסטת תקציבים תגובש לאחר תיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר ועם המשרד המרכז את

תכנית הפיתוח שממנה מתבקשת הסטת תקציב לטובת תחזוקת אזורי החיץ.

4. אבני דרך להקצאת התקציב לביצוע -

א. להנחות את משרד הפנים, בתיאום עם הצוות הייעודי לצאת עד לרבעון השני של שנת 2022 בפיילוט ברשויות מקומיות או אשכולות אזוריים בהיקף שלא יפחת מ-13 מלש"ח להקמה של אזורי חיץ ברמת סיכון גבוה מאוד (רמה 5), בהתאם למיפוי המקצועי, שיתבסס על עבודת המטה שתבוצע בהתאם לסעיף 2 (הקמה) ובהתאם לסעיף 3 (תחזוקה).

ב. בהתבסס על מסקנות הפיילוט בסעיף א' שלעיל, יפרסם משרד הפנים בתיאום עם הצוות הייעודי קול קורא בכל אחת מהשנים שנים 2023-2026, להקמה ולתחזוקה של אזורי חיץ.

5. **מערך הכיבוי האווירי** - להקים צוות בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים או נציג מטעמו ומנכ"ל משרד הביטחון או נציג מטעמו בהשתתפות ראש והמל"ל או נציג מטעמו, נציג צה"ל, הממונה על התקציבים או נציג מטעמו ונציב כבאות והצלה או נציג מטעמו, לבחינת חלופות שילובו של צה"ל לשיפור מערך הכיבוי האווירי. הצוות יגיש את המלצותיו לשר לביטחון הפנים ולשר הביטחון בתוך 60 ימים ממועד החלטה זו.

6. להנחות את מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, בתיאום עם הממונה על התקציבים במשרד האוצר, לגבש תכנית רב שנתית למוכנות, למניעה ולהתמודדות עם שריפות יער, חורש ושטחים פתוחים לשנים 2023-2027, אשר תיבחן במסגרת דיון סדרי העדיפות לקראת תקציב 2023.

נספח 1- עבודת המטה הבין-ארגונית שבוצעה על ידי המל"ל

ביוני 2020 זיהה המל"ל פער לאומי בהקמת אזורי חיץ. הפער התבטא הן במצב בשטח בו התגלה שמרבית היישובים אינם ערוכים תשתיתית להגנה מפני שריפות יער, הן בתשתית החוקית, הן תקציבית והן בחלוקת האחריות בין משרדי הממשלה.

לאור זאת החל המל"ל בעבודת מטה בין-ארגונית לקידום הקמת אזורי חיץ סביב יישובים ומבני ציבור. בעבודת המטה שולבו כלל המשרדים והגופים הנוגעים בדבר: משרד ראש הממשלה, משרד לביטחון הפנים, משרד הפנים, משרד האוצר, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד האנרגיה, המשרד

להגנת הסביבה, כב"ה, רח"ל, קק"ל, רשות הטבע והגנים, רשות המים, מרכז שלטון מקומי ומרכז שלטון אזורי.

הצוות התכנס לתשעה דיוני סטטוס, ערך סיור בנוף הגליל לאחר השריפה שהתרחשה באוקטובר 2020 ועוד.

במסגרת עבודת המטה התנהלו מספר תתי עבודות מטה :

1. **דרגת מסוכנות - כב"ה** גיבשו קריטריונים אחידים לניתוח המסוכנות של הרשויות המקומיות מפני שריפות בדרגות הסיכון 1-5. קציני השטח של כב"ה ביצעו סקר מקיף והתקבלה תמונה ארצית של 583 אזורים אשר מנותחים לפי רמת הסיכון בהשוואה ארצית.

2. **אומדן תקציבי ארצי - רח"ל** מימנה מחקר (שבוצע בידי חברת ייעוץ) לגיבוש אומדן תקציבי ארצי להקמת אזורי חיץ. במסגרת המחקר בוצע ניתוח עומק של 19 יישובים שבעקבותיו חושב אומדן תקציבי ארצי.

3. **תקנות מכוח חוק הרשות הארצית לכבאות והצלה, התשע"ב-2012** המשרד לבט"פ חידש את העמ"ט לגיבוש התקנות מתוקף החוק האמור, וערך מספר דיונים לתיקוף הסכמות לתוכן התקנות.

4. **ביצוע - נערכו** מספר התייעצויות ודיוני חשיבה לגבי אופן הביצוע לכשיתוקצב הפרויקט של אזורי החיץ לאור המורכבות וריבוי הגופים.

5. **חקר מקרה - נערך** סיכום לאירוע "מגן הרים" (שריפות בהרי יהודה בקיץ 2021) בראי של אזורי החיץ תוך ניתוח המקרה של ביה"ח איתנים שלא נשרף בזכות יוזמת מנהל ביה"ח להקים אזור חיץ.

עבודת המטה הבין-ארגונית הכינה את התשתית לתחילת ביצוע הפרויקט. כמו כן, קבעה עבודת המטה אומדן ראשוני לביצוע אזורי החיץ בסך של 192 מלש"ח, מתוכם 155 מלש"ח שיבוצעו בשטחים הנמצאים באחריותן של רשויות מקומיות או בשטחים גליליים המוגדרים בהחלטה זו כ"התכנית הלאומית".

להלן טבלת רמות הסיכון הארצית :

מזכירות הממשלה

טבלת ריכוז ארצי ישובים ושכונות בערים מאוימים משריפות יער וחורש עם סיווג ל-5 רמות סיכון						
עדכון אחרון 01.12.2020						
שם המחוז	ישובים "מוגנים" במחוז	רמת סיכון 5 גבוהה מאוד	רמת סיכון 4 גבוהה	רמת סיכון 3 בינונית	רמת סיכון 2 נמוך	רמת סיכון 1 נמוך מאוד
חוף	171	41	81	45	4	-
ירושלים	131	25	66	40	-	-
צפון	118	11	103	4	-	-
יז"ש	111	4	13	56	38	-
דרום	31	-	2	21	8	-
מרכז	21	-	3	15	1	2
דן	אין ישובים "מוגנים"	-	-	-	-	-
סה"כ ע"פ סיכון		81	268	181	51	2
סה"כ ישובים	583	סה"כ לפי רמות סיכון = 583				

הערה